

Motion till riksdagen 2007/08:Sf335

av **Ulrika Karlsson i Uppsala (m)**

En human flyktingpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten till eget boende (EBO).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kortare handläggningstider vid asylprövning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om positiva beslut när enskilda drabbas negativt då migrationsmyndigheter misslyckats med sitt uppdrag.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning i svenska.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning för barn.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ingripanden vid uppsökande av hälso- och sjukvård och vid skola.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetstillstånd.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till arbetskraftsinvandring för asylsökande och gömda människor som i dag befinner sig i landet.

Motivering

Världen över drömmer människor om att bygga en bättre framtid någon annanstans. Men av rädsla för det främmande har vi konstruerat gränser, murar och regleringar. Med röda streck i kartboken har det blivit lättare att utestänga än att bejaka andra människor.

Att säga att svensk flyktingpolitik har havererat är en underdrift. Humanitet, solidaritet, generositet och framförallt rättssäkerhet har helt glömts bort på

Fel! Okänt namn på

vägen. I stället för att forma en politik och ett system där politiken utgår från principen om att alla människor är resurser, möjligheter och individer med egen kraft att forma sin framtid, bryts människor systematiskt ner på statliga institutioner under en lång period av år för att sedan skickas tillbaka som mänskliga vrak. Drömmande människor förpassas till årslång karantän på nedslitna flyktingförläggningar, utan rätt att läsa svenska och med förbud mot att arbeta. När man väntat i år, när man inte kan språket och när man inte fått känna värdighet genom att få arbeta blir situationen mycket svår. Tillsammans med traumatiska upplevelser från hemlandet ger detta en oro och psykisk press som är svår att själv klara av. Människor tvingas in i en tillvaro som präglas av maktlöshet, tristess, apati, uppgivenhet och till slut sjukdom. En sådan politik är inget annat än inhuman.

I inget annat jämförbart land i världen har invandrare och flyktingar drabbats så hårt av arbetslöshet, socialbidragsberoende och utanförskap som i Sverige. Och i inget annat land har det politiska ledarskapet varit så handlingsförlamat som här. I stället för att angripa orsakerna till den havererade flyktingpolitiken – en reglerad arbetsmarknad, bidrags- och skattefallor, ett institutionaliserat omhändertagande – har välfärdsstatens ingenjörer vänt sitt eget misslyckande mot nykomlingarna. Med förslag som att inskränka rätten till eget boende (EBO) och inskränka rätten till ny ansökan o.s.v. har den tidigare regeringen skjutit bredvid mål. Det är den enskilde asylsökande som fått ta konsekvensen av kommuners och myndigheters fatala misslyckande. Men att en myndighet misslyckats med sitt uppdrag och därigenom fått långa handläggningstider borde aldrig få leda till att avkall ges på skyddet och värdandet om enskilda människors rätt till en fristad och skydd för deras liv.

Statistik visar att människor som bor på flyktingförläggning mår sämre än de i eget boende. Att ta bort rätten till eget boende är förödande för den enskilde, därför finns det all anledning att värna rätten till eget boende (EBO).

Handläggningstiderna bör kortas till maximalt tre månader. Det är inte rimligt att människor skall tvingas vänta mer än sex månader på ett livsavgörande beslut. Klarar inte Migrationsverket eller annan myndighet av detta uppdrag, och då detta beror på dålig hantering från myndighetens sida, bör den asylsökande erhålla ett positivt beslut per automatik.

Alla asylsökande måste erbjudas undervisning i svenska under hela vistelsetiden, även under tiden för ett eventuellt överklagande, eftersom den som trots flerårig vistelse i Sverige inte kan tala svenska har försämrade möjligheter till egen försörjning och integration. Alla barn måste få möjlighet att delta i den svenska undervisningen. Att barn är ut och är in går till s.k. asylklasser där det ofta endast erbjuds ett begränsat antal ämnen är inte acceptabelt i ett land som skrivit under FN:s barnkonvention.

Lika oacceptabelt är det när gömda barn av rädsla inte törs gå till skolan eller uppsöka sjukvården. Trots att FN:s barnkonvention kräver att myndigheter, domstolar m.fl. agerar utifrån barnens bästa sker inte det idag. Det måste vara olagligt för polis att göra ingripanden vid uppsökande av hälso- och sjukvård och skola. I fråga om gömda barns skolgång har en särskild utredare haft i uppdrag att utreda förutsättningarna för att reglera en rätt till utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för barn och ungdomar

som undanhåller sig ett avvisnings- eller utvisningsbeslut (dir. 2006:28). I uppdraget ingick att överväga om det behövs särskild reglering av polisens arbete med verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut. I betänkande 2005/06:SfU10 skriver utskottet, med anledning av att gömda barn inte förs gå i skola eller uppsöka sjukvården: ”Mot bakgrund av att frågan om gömda barns rätt till skolgång numera är föremål för utredning samt att gömda barn och ungdomar har rätt till hälso- och sjukvård på samma villkor som barn bosatta i Sverige anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra något uttalande i dessa frågor.” Eftersom verkligheten visat att asylsökande barn de facto inte har samma rätt till hälso- och sjukvård som svenska barn bör frågan om barns rätt till sjukvården utredas närmare. På grund av ersättningsavtalen lämnar idag sjukvården rutinmässigt ut uppgifter till Migrationsverket, uppgifter som egentligen borde lyda under sekretess enligt hälso- och sjukvårdslagen. Faktumet att det inte finns någon lagstiftning som förbjuder polisingripanden vid uppsökande av hälso- och sjukvård inverkar negativt på många barns hälsa då de inte förs uppsöka sjukvården.

Samtliga som invandrar till Sverige borde automatiskt erhålla arbetstillstånd direkt vid tullen. Dagens system med ansökan om undantag från förbudet att arbeta är otillfredsställande. Det leder bara till att vi via byråkrati hindrar och förbjuder människor från att arbeta, skapa sig en egen försörjning och plattform i vårt samhälle. Dessutom är det absurt att arbetsvilliga människor måste ansöka om undantag från förbudet mot att arbeta.

Det är viktigt att alla asylsökande och gömda människor som idag befinner sig i Sverige omfattas av möjligheten att söka arbetstillstånd och uppehållstillstånd, s.k. arbetskraftsinvandring. Många av de gömda arbetar idag svart och det är bättre för alla parter att deras arbete görs vitt och deras vistelse legal. Dessa människor bör ges en möjlighet att under förslagsvis tre månader uppvisa ett anställningsbevis med samma krav som vid annan arbetskraftsinvandring. Hypotetiskt sett kan gömda människor enligt det förslag som finns återvända till sina hemländer för att där genomgå samma ansökningsförfarande som de kan göra i Sverige. Detta är ett förfarande som är dyrt och skapar olägenheter för den enskilde. Sverige har under alltför många år haft en mycket rigid arbetskraftsinvandring. Detta kan vi inte straffa de enskilda människorna för. Dessutom bör det i grund och botten vara upp till det enskilda företaget eller myndigheten om och vilken person som de vill anställa. Vill de anställa en person som redan befinner sig i landet, om än illegalt, bör det ändå vara möjligt för dem att anställa just denna person.

Vi behöver öppna upp för fler vägar in i Sverige och Europa. Att söka asyl kan inte vara den enda vägen in. Vi behöver en större arbetskraftsinvandring. Genom att öppna upp för arbetskraftsinvandring stärker vi samtidigt asylrätten, då systemet avlastas från de människor som egentligen inte är flyktingar i lagens bemärkelse. Med en generös och öppen arbetskraftsinvandring kan vi skapa en human flyktingpolitik.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 4 oktober 2007

Ulrika Karlsson i Uppsala (m)